

عنوان مقاله:

جایگاه نهاد داوری در ایران (مطالعه موردی: رویکرد حقوقی - فقهی)

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی علوم انسانی و توسعه (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مهدی شمسی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر

عباس برزگر زاده - استادیار، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر

خلاصه مقاله:

هدف از این تحقیق، بررسی جایگاه نهاد داوری در ایران برای نیل به تفهیم جایگاه این نهاد می باشد. داوری از شیوه های حل و فصل دعاوی در میان مردم، و نهادی قدیمی است که در ایران باستان و عربستان قبل از اسلام رواج داشت و دین اسلام هم آن را امضا کرد. اسلام برای حل اختلافات از طریق داوری اهمیت ویژه ای قائل شده و با ذکر آیاتی در قرآن کریم (مستند به آیه شریفه «وان خفتم شقاق بینهما فابعثوا حکماً من اهله و حکماً من اهلها» (نساء، 35) مفاد آیه موید جواز و نفوذ داوری در اختلافات خانوادگی)، زمینه توجه بیشتر به آن را فراهم نموده است. فقهای امامیه نیز در زمینه وجوب یا استحباب داوری، ماهیت داوری و شرایط داوران در دعاوی بر غنای مباحث افزوده اند. در نظام قانونگذاری ایران، مقنن با الهام از فقه امامیه و عامه اهمیت خاصی به داوری در دعاوی داده و با تصویب مقرراتی، ارجاع به داوری را ضروری شمرده است. طبق قانون همه اشخاص حق دارند با توافق یکدیگر اختلافشان را از طریق داوری یا حکمیت یک یا چند نفر حل و فصل کنند و تفاوتی نمی کند که اختلاف آنها در دادگاه طرح شده یا نشده باشد و یا اینکه در چه مرحله ای رسیده باشد و از محاسن آن ساده و کم هزینه بودن آن است. در این پژوهش با بهره مندی از منابع و مآخذ معتبر و غنی در فقه، مبانی حقوق اسلام و حقوق مدون ایران که شامل حقوق مدنی، حقوق خصوصی و حقوق تجارت و حقوق ثبت می باشد به بررسی جایگاه رفیع و قانونی داوری پرداخته و به ضرورت اشاره ای نیز به توسعه آن می شود. هم چنین نشان داده می شود که به رغم اهمیت داوری در فقه و مقررات موضوعه، رویه عملی دادگاه ها حاکی از آن است که داوری از اهمیت واقعی خود دور مانده است.

کلمات کلیدی:

داور، جایگاه نهاد داوری، حقوق، فقه امامیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1183591>

